

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

DRŽAVNA RIZNICA

KLASA: 007-01/23-01/3
URBROJ: 513-05-03-23-1
Zagreb, 12. lipnja 2023.

NEPROFITNIM ORGANIZACIJAMA

- SVIMA -

PREDMET: Uputa za izradu i predaju financijskog izvještaja neprofitnih organizacija za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2023.

I. OBVEZNICI IZRADE I PREDAJE POLUGODIŠNJEG FINANCIJSKOG IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaj za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2023. (u daljnjem tekstu: polugodišnji financijski izvještaj) **predaju:**

1. neprofitne organizacije obveznice vođenja dvojnog knjigovodstva,
2. neprofitne organizacije od čijeg je osnivanja prošlo tri ili manje godina te
3. neprofitne organizacije koje udovoljavaju uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, ali su se odlučile za vođenje dvojnog knjigovodstva.

Sukladno odredbi članka 9. stavka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 121/14 i 114/22 – u daljnjem tekstu: Zakon), neprofitna organizacija je obvezna prve tri godine od osnivanja voditi dvojno knjigovodstvo, što znači da su neprofitne organizacije osnovane tijekom 2021., 2022. i 2023. godine dužne voditi dvojno knjigovodstvo te sastavljati i predavati sve člankom 30. stavkom 1. Zakona propisane financijske izvještaje neovisno od visine prihoda i vrijednosti imovine.

Neprofitne organizacije s organizacijskim dijelovima (podružnicama) koje nemaju pravnu osobnost (svoj matični broj i OIB) kao primjerice sindikati, **podnose jedan financijski izvještaj na razini pravne osobe.** Stoga, organizacijski dijelovi (podružnice) bez pravne osobnosti ne podnose polugodišnji financijski izvještaj.

Vjerske zajednice su, sukladno odredbama Zakona, **izuzete** od obveze sastavljanja i predaje financijskih izvještaja i upisa u Registar neprofitnih organizacija. Međutim, pravne osobe kojima su osnivači vjerske zajednice i koje nisu osnovane s ciljem ostvarivanja dobiti (primjerice caritasi, IKA, humanitarne ustanove i slične organizacije), a obveznice su vođenja dvojnog knjigovodstva, obvezne su sastaviti i predati polugodišnji financijski izvještaj.

Na političke stranke se, sukladno članku 2. stavku 2. Zakona, primjenjuju odredbe koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija, ali se na njih ne primjenjuju odredbe Zakona koje se odnose na sastavljanje i predaju financijskih izvještaja. Sukladno navedenom, političke stranke ne predaju polugodišnji financijski izvještaj.

Odredbe Zakona ne odnose se na ustanove kojima je temeljni cilj osnivanja i djelovanja stjecanje dobiti, na ustanove kojima su osnivači fizičke osobe i druge pravne osobe koje su, sukladno propisima koji uređuju poreze, obveznici utvrđivanja i plaćanja poreza na dobit za svoju ukupnu djelatnost. Navedene ustanove ne predaju financijske izvještaje za neprofitne organizacije, već vode računovodstvo i sastavljaju financijske izvještaje prema propisima za poduzetnike.

II. OBRAZAC, ROK I NAČIN PREDAJE POLUGODIŠNJEG FINACIJSKOG IZVJEŠTAJA

Polugodišnji financijski izvještaj (od 1. siječnja do 30. lipnja) za 2023. godinu predaje se FINA-i (instituciji ovlaštenoj za obradu podataka za potrebe Ministarstva financija) **u roku od 30 dana od isteka izvještajnog razdoblja.**

Za navedeno razdoblje neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo sastavljaju i predaju

- **Izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF**

Krajnji rok za predaju polugodišnjeg financijskog izvještaja je 31. srpnja 2023.

Podatke iz financijskih izvještaja FINA dostavlja Ministarstvu financija na CD-u, koji Ministarstvo financija prosljeđuje Državnom zavodu za statistiku i Hrvatskoj narodnoj banci. Dostavljeni podaci ključni su za izradu statističkih podataka koje države članice Europske unije dostavljaju Eurostatu. **FINA nakon navedenog roka, tj. nakon 31. srpnja 2023., neće zaprimati financijske izvještaje.**

Polugodišnji financijski izvještaj neprofitna organizacija čuva u svojoj arhivi do predaje financijskog izvještaja za isto razdoblje sljedeće godine. Neprofitna organizacija koja nije predala financijske izvještaje ranijih godina, a imala je obvezu, iste ne može naknadno predati niti FINA-i niti Ministarstvu financija. Takva neprofitna organizacija **obvezna je popuniti** podatke u stupcu „Ostvareno prethodne poslovne godine“, bez obzira na činjenicu da prethodne godine nije predala financijski izvještaj.

Financijski izvještaj na propisanom obrascu moguće je predati FINA-i:

- u elektroničkom obliku s ugrađenim kontrolama, koji je dostupan na internetskoj stranici Ministarstva financija (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/neprofitne->

organizacije/financijsko-izvjestavanje/116 - Objedinjeni financijski izvještaji) i FINA-e ili

- putem papirnatih obrazaca koji se kupuju u knjižarama.

Obrazac financijskog izvještaja u elektroničkom obliku **popunjava se isključivo pomoću računala i predaje FINA-i u e-obliku na CD-u ili USB-u odnosno u e-obliku putem Interneta.**

Sukladno članku 11. stavku 2. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21; u daljnjem tekstu: Pravilnik), uz elektroničku verziju obrasca predaje se i ispis Referentne stranice koju potpisuje zakonski zastupnik, odnosno osoba ovlaštena za zastupanje.

Ministarstvo financija priznaje samo elektronički generiranu Potvrdu FINA-e o preuzetom izvještaju s ID brojem izvještaja i navedenim datumom zaprimanja izvještaja kao dokaz da je neprofitna organizacija predala financijski izvještaj FINA-i.

III. UPUTE ZA POPUNJAVANJE POLUGODIŠNJEG FINACIJSKOG IZVJEŠTAJA U ELEKTRONIČKOM OBLIKU

Redoslijed popunjavanja financijskog izvještaja objavljenog na internetskoj stranici Ministarstva financija je sljedeći:

1. Referentna stranica

Na zaglavlje i u podnožje Referentne stranice obvezno se upisuju svi traženi osnovni podaci o neprofitnoj organizaciji, što znači da svi podaci u zaglavlju moraju biti popunjeni. Posebno se to odnosi na osobni identifikacijski broj (OIB), matični broj i RNO broj te naziv neprofitne organizacije. Obrazac koji ne sadrži navedene podatke neće biti zaprimljen u FINA-i i učitao kroz program pa skrećemo pozornost neprofitnim organizacijama da izvrše potrebne kontrole točnosti podataka.

Tablicu na Referentnoj stranici, u kojoj su navedeni financijski pokazatelji iz obrasca, **ne popunjava** neprofitna organizacija već se isti prenose podacima unesenim u obrazac financijskog izvještaja.

2. Obrazac financijskog izvještaja (PR-RAS-NPF)

Zaglavlje i podnožje propisanog financijskog izvještaja popunjava se automatski unosom podataka na Referentnu stranicu.

U financijski izvještaj unose se podaci u **eurima i centima**. Financijski izvještaj predviđen je za automatsku računalnu obradu pa se sumarni AOP-i, u obrascu označeni sivom bojom, izračunavaju automatski prema zadanim formulama. Brojčani podaci se unose samo u polja koja nisu obojena.

Kako se obrasci financijskih izvještaja za 2023. godinu i sve sljedeće godine popunjavaju u eurima i centima potrebno je iznose koji se upisuju u stupac financijskog izvještaja „Ostvareno prethodne poslovne godine“ preračunati iz kuna u eure i cente. Preračunavanje se vrši primjenom fiksnog tečaja konverzije (7,53450 kn za 1 euro), a zaokruživanje dobivenog iznosa vrši se u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja. Rezultat se zaokružuje na dvije decimale na temelju treće decimale.

Neprofitne organizacije u polugodišnjem financijskom izvještaju na obrascu: PR-RAS-NPF **ne upisuju podatke u polje AOP 153 – Obveza poreza na dobit po obračunu i ne utvrđuju rezultat poslovanja.**

IV. UPIS U REGISTAR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Novoosnovane neprofitne organizacije (osnovane tijekom 2023. godine) upisuju se u Registar neprofitnih organizacija najkasnije 60 dana od upisa u matični registar.

Na internetskoj stranici Ministarstva financija [Ministarstvo financija Republike Hrvatske - Registar neprofitnih organizacija \(gov.hr\)](http://Ministarstvo_financija_Republike_Hrvatske_-_Registar_neprofitnih_organizacija.gov.hr) nalazi se prijava za upis u Registar neprofitnih organizacija (Obrazac: RNO).

Člankom 45. stavkom 1. točkom 20. Zakona propisane su kazne za neprofitnu organizaciju koja ne izvrši upis.

Ministarstvo financija **ne izdaje izvadak** iz Registra neprofitnih organizacija, već je kao dokaz o upisu neprofitne organizacije u Registar dovoljno ispisati stranicu s podacima dobivenim nakon pretrage Registra na internetskoj stranici Ministarstva financija.

V. NEPROFITNE ORGANIZACIJE KOJE OBAVLJAJU ISKLJUČIVO GOSPODARSKU DJELATNOST

U skladu s člankom 4. stavkom 3. Zakona o računovodstvu (Narodne novine, broj 78/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20 i 114/22), neprofitna organizacija koja je obveznik poreza na dobit za svoju **cjelokupnu** djelatnost sukladno propisima kojima se uređuju porezi, obvezna je, osim odredbi Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, primjenjivati i odredbe Zakona o računovodstvu.

Izmjenom članka 13. stavka 1. Pravilnika o načinu vođenja registra godišnjih financijskih izvještaja te načinu primanja i postupku provjere potpunosti i točnosti godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća (Narodne novine, broj 39/08, 37/09, 139/10, 1/16, 93/17 i 50/20), propisano je da neprofitna organizacija koja **ostvaruje prihode isključivo iz gospodarske djelatnosti, FINA-i dostavlja bilancu, račun dobiti i gubitka i dodatne podatke za statističke i druge potrebe, sukladno članku 32. Zakona o računovodstvu.**

Navedeno znači da je neprofitna organizacija upisana u Registar neprofitnih organizacija koja ostvaruje prihode **isključivo iz gospodarske djelatnosti, osim računovodstva po propisima za neprofitne organizacije, obvezna voditi i računovodstvo za poduzetnike te, osim financijskih izvještaja za neprofitne organizacije, sastaviti i predati i navedene financijske izvještaje za poduzetnike.**

Neprofitne organizacije koje obavljaju isključivo gospodarsku djelatnost obvezne su predati polugodišnji financijski izvještaj za neprofitne organizacija na obrascu PR-RAS-NPF.

VI. REVIZIJSKI UVID I REVIZIJA GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2022. GODINU

Sukladno članku 32. staccima 1. i 2. Zakona, neprofitne organizacije čiji financijski izvještaji za 2022. godinu podliježu revizijskom uvidu odnosno reviziji dužne su do 30. lipnja 2023. objaviti na svojim mrežnim stranicama revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja za 2022. godinu, odnosno revizijskom uvidu u financijske izvještaje za 2022. godinu.

U skladu sa stavkom 5. istoga članka Zakona, sindikati i udruge poslodavaca dužni su do 30. lipnja 2023. dostaviti Ministarstvu financija revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja za 2022. godinu, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za 2022. godinu.

VII. PRIZNAVANJE PRIHODA KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Prema odredbama članka 26. Zakona, prihodi i rashodi u neprofitnom računovodstvu priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, što između ostalog znači da se prihodi na temelju isporučenih dobara i usluga (recipročni prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati.

Prihodi po posebnim propisima, donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi (nerecipročni prihodi) priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje.

Donacije su nerecipročni prihodi koji se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju. No, ako su prihodi od donacije povezani s izvršenjem ugovorenih programa (projekata i aktivnosti) priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja **razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa (projekata i aktivnosti)**.

Schema knjiženja primljene donacije za provedbu programa, projekata ili aktivnosti:

Primjer 1.

Opis	Račun	
	Duguje	Potražuje
1. Donacija za izvršenje programa, projekta ili aktivnosti		
a) primljena donacija	1111	2922
d) priznavanje prihoda (temeljem zaprimljenih računa za troškove)	2922	351, 352, 353, 354 ili 355

Sukladno troškovima provedbe programa (projekata i aktivnosti), koji se dokazuju zaprimljenim računima u izvještajnom razdoblju, neprofitna organizacija knjižit će zatvaranje obveze i priznati prihod od donacije na podskupinama **351, 352, 353, 354 ili 355** ovisno iz kojeg je izvora sredstva primila.

Donacije mogu biti povezane s nefinancijskom imovinom koja se amortizira pa se takve donacije priznaju u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja na sustavnoj osnovi razmjerno troškovima upotrebe nefinancijske imovine u razdoblju korištenja. To znači da se uz već opisani način odgođenog priznavanja prihoda, u troškove izvještajnog razdoblja knjiži samo obračunata amortizacija nefinancijske imovine.

Schema knjiženja donacije povezane s nefinancijskom imovinom koja se amortizira:

Primjer 2.

Opis	Račun	
	Duguje	Potražuje
1. Donacija nefinancijske imovine koja se amortizira		
a) primljena donacija	1111	2922
b) nabava nefinancijske imovine	01, 02	2425
c) obračun amortizacije	019, 029	431
d) priznavanje prihoda	2922	351, 352, 353, 354 ili 355

Troškove za koje su, temeljem računa, primljena sredstva, neprofitna organizacija će knjižiti po mjestu nastanka troška, sukladno Računskom planu za neprofitne organizacije, u razredu 4 – *Rashodi*.

VIII. KNJIŽENJE DOPRINOSA NA PLAĆE (U OBRASCU: PR-RAS-NPF OZNAKE AOP 063 do 066)

Doprinos za zapošljavanje i poseban doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom obračunavaju se samo za plaće koje se temeljem sudskih rješenja obračunavaju i isplaćuju za razdoblja u kojima su vrijedili propisi temeljem kojih je postojala obveza obračuna tih doprinosa.

Osnovica za obračun novčane naknade poslodavca zbog nezapošljavanja osoba s invaliditetom nije bruto plaća zaposlenih. Stoga se ova naknada ne knjiži na odjeljku **4134 - Poseban doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom (u obrascu PR-RAS-NPF: AOP 066)**, nego na odjeljku **4295 - Ostali nespomenuti materijalni rashodi (u obrascu PR-RAS-NPF: AOP 107)**.

DRŽAVNA RIZNIČARKA
Danijela Stepić